

1855-08-24

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Hamburg

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Emneord:
Crystal Palace, Rejsebrev,
rejsebrev

DOKUMENTINDHOLD

Langt rejsebrev til Carl Jacobsen med bl.a. beskrivelse af Crystal Palace i London. Specielt den naturhistoriske afdeling med udstoppede eksotiske dyr. Om vigtigheden af at lære sprog.

TRANSSKRIFTION

Hamborg Fredag Aften
d: 24de August 1855
i Streit's Hotel.

Min Kjære Carl!

Da jeg af det Brev fra Moder, som jeg idag modtog her, seer at du er en flink og artig Dreng, vil jeg benytte en ledig Time til at opfylde det Ønske, du i dit sidste Brev udtalte, at jeg skulde skrive et Brev til dig istedenfor det, som Tante Frantzine havde beholdt. Først vil jeg takke dig for dine 2 sidste Breve fra Hjørring og Carlsberg, hvoraf jeg modtog det første i London, men det sidste i Löwen. Jeg kunde derfor ikke opfylde dit Ønske, at skrive dig til fra det dig saa kjære England. Det glæder mig at kunne sige, at jeg er bedre tilfreds baade hvad Indhold og Skrift angaar med disse siste end med de tidligere Breve fra dig, især er jeg meget fornøiet over den gode Beskrivelse du har givet af redningsbaaden og Raketten m: m:- Du spørger om Glaspaladset i Sydenham er det samme, som i 1851 stod i Hyde Park? Ja, ganske vist. Da hele Bygningen bestod af jernsøiler og Jernbjælker, der vare skruede sammen og hvori Jernvinduerne vare indfattede, kunde det hele uden at beskadiges igjen skrues fra hinanden og stilles op et andet Sted. Du kan troe at jeg tænkte paa dig hvergang jeg var i Sydenham og ret ? ønskede at have dig hos mig, thi der var meget som vilde have interesseret dig. Foruden selve Bygningen og de mange smukke Kunstsager den indeholdt, troer jeg især at du vilde havt Fornøielse af at see de naturhistoriske Afdelinger i Bygningen, hvor paa forskjellige Steder ere samlede en

Mængde udstoppede Dyr af alle Slags ligefra Elephanter, Nilheste, Giraffer, Isbjørne og lignende store Dyr og ned til de smaae Fugle og Firbeen osv, som ere opstillede saaledes som de i Virkeligheden staae, sidde eller ligge, omgivne af virkelige Planter i fuld Væxtfra de Himmelstrøg hvor de have hjemme lige fra Palmer, Bananer og Brødfrugttræer til de smaae krybende Planter, der findes paa de høie Bjerge eller i de nordlige Regioner. Men desuden er der ved

flere Himmelstrøgs dyr og Planter opstillet Grupper af Menneskefigurer af Gibs eller brændt Leer, der er meget godt forfærdigede og malede med deres eiendommelige Hudfarver, f.Ex. de forskjellige Indianerstammer i Nord og Syd=Amerika, Negre og Hottentotter, Sydhavsbeboere, Malaier, osv, alle i naturlige Stillinger, nogle fiskende, andre jagende, atter andre arbejdende paa deres Vaaben og Redskaber, osv. Ligeledes er der i en Deel af haven opstillet en Mængde af Forverdenens Dyr, det vil sige Dyr som have levet paa Jorden før den blev beboet af Mennesker, f.Ex Mastodonter, Megatherier, Ichtyosaurier, o.fl. som du har Afbildninger af i Bilder-Atlas. Nogle af disse Dyr der ere forfærdigede at Steen og malede, ere saa store, at Børn paa din Alder kunde gaa opreist under Bugen af dem. Jaa det kunde have været "Grin" at være med dér! ikke sandt? Men for at du kunde have rigtig fornøielse af at komme der, maatte du rigtignok forstaae Sproget og tale det, thi ellers kunde du ikke faae rigtig Besked

om alle de ting, du rigtignok vilde spørge om.- Den Erfaring gjorde jeg baade i England og Frankrig, at jeg vilde have havt langt mere Gavn og Fornøielse af min Reise, dersom jeg havde kunnet tale engelsk og fransk bedre og jeg lovede derfor, at jeg nok skulde give dig Leilighed til at lære begge disse Sprog tilgavns, saa at du kan have rigtig Fornøielse, naar du engang kommer til at besøge de Steder, hvor jeg nu har været.-Om min videre Reise kan jeg bedst fortælle mundtligt naar jeg kommer hjem paa mandag (med Obatrit fra Wismar), jeg vil derfor her blot anføre, at jeg i Tirsdags Aftes kom til Cöln efter at jeg paa reisen fra London havde seet mig om i Bryssel og Löwen. I Onsdags Morges gik jeg opad Rhinen til Neuwied (veed du hvor det ligger?) for at see nogle mærkelige Steenbrud, hvori der midt om Sommeren ligger Iis, som dannes af sig selv dernede om Vinteren, ligesom en Drypsteensmasse af den fra oven nedryppende Fugtighed.- Disse Steenbrud benyttes derfor som Ølkjældere, hvortil jeg gjerne vilde have Magen paa Carlsberg. Da det blev for seent after at have seet disse mærkværdige Huler, at komme tilbage til Cöln samme aften, maatte jeg overnatte i Neuwied og besøgte derefter næste Formiddag Ehrenbreitstein ved Coblenz, hvilket ikke lønnede den besværlige Gang derop i den brændende Solhede, som ogsaa vedblev at være noget trykkende paa hele Touren tilbage til Cöln nedad Rhinen.

J. C. JACOBSENS ARKIV

CARLSBERGFONDET

Uagtet jeg som følge af denne utaalelige Hede var dygtig udmattet da jeg kom til Cöln, kunde jeg dog ikke undlade at aflægge et Besøg i Domkirken, der imidlertid ikke er rykket meget frem hvad Bygningsarbeidet angaar siden du var.- Derefter gik jeg i Aftes Kl 9 med Jernbanen til Harburg, hvor jeg først ankom i Middags Kl henad 2 og kom derpaa her til Hamburg Kl 2 3/4.- Efter at have spist til Middag hentede jeg mine Breve som jeg læste paa staaende Fod paa Posthuset og saa deraf at Du har saa meget at bestille, at du er lovlig undskyldt fordi du dennegang ikke har skrevet til mig. Senere har jeg spadseret omkring i Byen og seet Solens Nedgang fra Elbhöhe (hvor Vandbassinet er), derefter drukket Thee og læst danske Aviser i Alsterpavillonon, derpaa har jeg nu skrevet et Brev til Carolus og - nu vil jeg gaae iseng da Klokken er 11 og jeg er noget træt efter Reisen sidste Nat.-God Nat min kjære Dreng! Hils Moder fra mig! Hils ogsaa Tante Faye, hvis hun er kommen til Kjøbhvn, Ligeledes beder jeg dig at hilse Vus, Rulff, Bosen og hvem du ellers seer og som du troer det kan fornøie at modtage en Hilsen fra mig, Andreas ikke at forglemme. Naar du kommer fra Skolen paa Mandag, haaber jeg at kunne tage imod dig paa Carlsberg. Din Fader Jacobsen
Jeg maa ikke glemme at tilføie, at jeg siden mit forrige Brev afgik har befundet mig fuldkommen vel. J

24/8 1855
Hamborg, Sunday Afternoon
24th August 1855
Strøget, København.
Min kjære Carl!

Da jeg af det kære fra Maden, som jeg idag modtog
saw, fandt at du er nu flink og artig som mig, med jeg tænkte
at lide om det at opfylde det første, der i dit sidste
brev udtalte, at jeg skulde skrive et Brev til dig istedet
for det, som Ende Strøget havde påført.

Endt vil jeg kalde dig for min 2. bedste ven for Njøring
og Carlsberg, som jeg modtog det første i London og det
første i København. Jeg havde derfor ikke opfyldt det første, at
skrive dig til fra det dig fra hjemmet. Det glæder
mig at kunne sige, at jeg nu har endelig haft en
Luffet og Kufft angaaende med det første end med de tidligere
Brev fra dig, ifor nu jeg meget forvialt end den
gode Censur af det for givet af Luffet og Kuffet og
Sættelse af: — Du spørger om Glas-paladset i Sydenham
er det samme, som i 1851 stod i Hyde Park? Ja, ganske
nok. De faldt Cigningens bestad af Jernstænger og Jern-
bjælker, der naar stængerne sammes og Jern-
sammenhængende
naar indfaldende, kunde det faldt end at bestædiges igjennem
stænger fra stænger og stænger og at andet sted. Du kan
saw at jeg tænkte på dig Jerngang jeg var i Sydenham
og end udfaldet at Jern dig for mig, der der naar meget som
mitte Jern-
stænger faldt Cigningens og
de mange stænger stænger der indfaldet, som jeg ifor at
du endte Jern-
i Cigningens, som var Jernstænger stænger som faldte an

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Mangde i Næggende Sjs af alle Klæbt ligner flax, papir,
Nilsotte, Qvæfles, Sidskjæner og lignende fæm Sjs og vand
til de fæmme Længde og Sidsbæm af, fæm en opftillet fæm
ledes fæm de. Mindtelig fæm fæm, fæm alle ligger,
angivnes af mindtelig fæm i fæm Klæbt fæm de fæmme.
fæm fæm de fæm fæmme ligger fæm fæmme, fæmme og
fæmme fæmme til de fæmme ligger fæmme, der fæmme
fæm de fæm fæmme alle i de vandlige fæmme. Man
der fæmme en fæm fæm fæmme fæmme fæmme og fæmme
opftillet Qvæfles af fæmme fæmme af, Qvæfles eller
konstent Læs, der en meget god, fæmme og vand
med fæmme mindtelig fæmme fæmme, fæm de fæmme
fæmme fæmme i fæmme og fæmme fæmme, fæmme
og fæmme fæmme, fæmme fæmme, fæmme, af, alle.
mindtelig fæmme, fæmme fæmme, ande fæmme, eller
andte fæmme fæmme fæmme fæmme og fæmme, o. fæmme.
Ligaledes en fæmme i en fæmme af fæmme opftillet en fæmme
af fæmme fæmme fæmme, det vil fæmme fæmme, fæmme fæmme
fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme af fæmme fæmme, fæmme
fæmme fæmme, fæmme fæmme, fæmme fæmme, o. fæmme, fæmme fæmme
fæmme fæmme fæmme af. fæmme - fæmme. fæmme af fæmme fæmme,
der en fæmme fæmme af fæmme og vand, en fæmme fæmme, af
fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme af fæmme.
fæmme, det fæmme fæmme fæmme fæmme af fæmme fæmme fæmme fæmme.
fæmme? Man fæmme af fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme
af af fæmme fæmme, vandte de fæmme fæmme fæmme fæmme
og fæmme fæmme, af alle fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme fæmme

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

am alle de Ting, du mistvakt medt spørgs an. - Den forlober
gjorde jeg haabte i England og Danmark, at jeg medt Jern Jant
langt naar Genu og Korsvælt af min Sætt, dooan jeg
Jant Kuumat loka angalt og foruelt kalra og jeg lamade
drofse, at jeg medt stultu gims sig kuitlyfad tit at lome
bejge stle. Grou klygand, for at du kan Jant vigtig
Korsvælt, naar du angang haumar tit at kofage de
Kater, Jant jeg in Jant quort. -

Om min midra Kneft kan jeg haabte foruelt unuutlig
naar jeg haumar Jant Jant Maudag (naar Obatret for Wismar),
jeg mit drofse for loka anfuor, at jeg i Cindags Aftat
kan tit Calu aftat at jeg Jant Kneft for Landan Jant
Jant mig an i. Houslet og Læu. I Cindags Mangan
git jeg angat Jentur tit Kuumied (naar du Jant det liggat?)
for at, for angat maadmandige Kuumied, Jant det medt
an haumar an liggat tit, Jant haumar af sig Jant haumar
an Kuumied, liggat an Jant haumar maad af den foruelt
maadryggand kuitlyfad. I det Kuumied haumar drofse
Jant Jant Jant, Jant tit jeg Jant medt Jant Jant Jant
Carleberg. I det loka Jant Jant aftat at Jant Jant
det maadmandige Jant, at haumar kiltage tit Calu haumar
Aftat, maatte jeg anuutlig i. Kuumied og kiltage Jant
maatte Jant Jant Jant Jant medt Carleberg, Jant tit det
lommok den kiltage Jant Jant; den haumar det loka
Jant Jant at, maatte jeg at kiltage Jant Jant kiltage
tit Calu maatte Jant.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Dagligt jeg som Lulge af denne utaalbarlige Jæde var
 dybtlig utvovallat, da jeg kom til København, kunde jeg dog ikke
 undlade at aflagge et Besøg i Landhøstet, der imidlertid
 ikke var noget andet, end som Jæde Engquists aabnedet angaar
 det her nu er. - Derpaa gik jeg i Aften 20 9 med
 Jærbussen til Helsingør, som jeg først ankom i Middags
 21 Januar 2 og kom derpaa til Helsingør 2 3/4. -
 Efter at jeg først til Middag havde taget min Løn,
 som jeg havde taget med mig, og som jeg havde taget med mig,
 at den her for mig var at bestille, at den var komlig med sig
 fandt den drømtang ikke for skæmmet til mig. Derpaa
 var jeg spadsfærdig omkring i Løben og fandt talrige Høstang
 fra Høstet (som Høstang er), derpaa drømtang
 og en af de bedste Anisier. Althengasillanum, som jeg
 var jeg var skæmmet at Løben til Carlsberg og - im
 mit jeg gik igennem de Høstang og 11 og jeg var meget
 borte efter Løben faldt Høst. -
 God Nat, min Løben. Jæde Høstang for mig!
 Jæde og den Løben Jæde som er Høstang til Høstang,
 Løstangens borte jeg sig at Jæde Løben, Høstang, Høstang
 og Jæde den Løben som og som den Løben det den Løben
 at, med Løben en Jæde for mig, Andreas ikke at Løstang.
 Men den Løben som Høstang var Mandag, Jæde jeg at
 Løben Løben mig sig var Carlsberg. - den Løben Jæde

Jeg var i Høstang og Løben, og jeg var med mig, som jeg var

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

